

Warszawa, 24 maja 2021 r.

500.../2021/WB/KS

**Szanowny Pan
Nadinspektor Paweł Dzierżak
Komendant Stołeczny Policji
w Warszawie
ul. Nowolipie 2
00-150 Warszawa**

Helsińska Fundacja Praw Człowieka z zaniepokojeniem przyjęła informacje o utrudnianiu wykonywania pracy dziennikarzom relacjonującym protest przed ambasadą Izraela, który odbył się w sobotę 15 maja 2021 r. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez media oraz opublikowanymi nagraniami uczestników wydarzeń, funkcjonariusze policji zasłaniali obiektywy kamer i aparatów, a także popychali obecnych w czasie demonstracji dziennikarzy. Podczas prowadzonej interwencji – zatrzymywania i legitymowania uczestników protestu, policjanci uszkodzili żyroskop oraz statyw reportera OKO.press, Macieja Piaseckiego. Dziennikarz współpracujący z agencją Reporter, Mikołaj Kiembłowski, został przewrócony przez funkcjonariuszy¹.

¹Marta K. Nowak, Piotr Pacewicz, *Policja znęca się nad Babcią Kasią. I tańczy krakowiaka z reporterem OKO.press* 16 maja 2021, <https://oko.press/policja-zneca-sie-nad-babcia-kasia-i-tanczy-krakowiaka-z-reporterem-oko-press/>, Barbara Erling. *Policja utrudniała dziennikarzom pracę podczas demonstracji solidarności z Palestyną*, 17 maja 2021, <https://www.press.pl/tresc/65919,policja-utrudniala-dziennikarzom-prace-podczas-demonstracji-solidarnosci-z-palestyna>.

W związku z tymi wydarzeniami pragniemy zwrócić uwagę na obowiązek respektowania doniosłej roli dziennikarzy w relacjonowaniu demonstracji oraz wymóg zapewnienia mediom szczególnej ochrony w tym zakresie². Obecność reporterów podczas protestów służy nie tylko informowaniu społeczeństwa o kwestiach mających istotne publiczne znaczenie i nagłaśnianiu możliwych naruszeń praw człowieka, ale także sprawowaniu społecznej kontroli zarówno nad działaniami organizatorów tych wydarzeń, uczestników, jak i postępowaniem policji³. Dziennikarze powinni móc rejestrować przebieg nie tylko samych demonstracji, ale i operacji prowadzonych przez służby porządkowe w trakcie i po ich zakończeniu. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, dla mediów relacjonujących zgromadzenia publiczne, kluczowa jest możliwość bezpośredniej obserwacji interwencji oraz swoboda ich rejestrowania. Obecność dziennikarzy podczas demonstracji służy nie tylko przekazywaniu rzetelnych informacji na temat tych wydarzeń opinii publicznej, ale również monitorowaniu i nagłaśnianiu ewentualnych nieprawidłowości, które mogą wystąpić w trakcie ich przebiegu oraz może pomóc w rozliczeniu osób odpowiedzialnych za zaistniałe nadużycia⁴. Wszelkie celowe działania funkcjonariuszy policji, polegające na zasłanianiu kamer czy aparatów, szczególnie w czasie stosowania środków przymusu wobec protestujących, muszą budzić poważne wątpliwości jako próba ukrycia przed opinią publiczną działań, które szczególnie powinny być poddane kontroli społecznej.

Pragniemy przy tym podkreślić, że pełnienie funkcji kontrolnej i nagłaśnianie ewentualnych nadużyć jest nie tylko prawem, ale też powinnością mediów wynikającą z uprawnienia społeczeństwa do otrzymywania informacji o sprawach mających istotne publiczne znaczenie⁵. Wszelkie działania organów państwa, które utrudniają przekazywanie takich informacji, muszą podlegać drobiazgowej oraz rygorystycznej

---

² Wyrok ETPC z 2 października 2012 r. w sprawie *Najafli p. Azerbejdżanowi*, skarga nr 2594/07, wyrok ETPC z 20 października 2012 r. w sprawie *Pentikäinen p. Finlandii*, skarga nr 11882/10, wyrok z 13 lutego 2018 r. w sprawie *Butkevich p. Finlandii*, skarga nr 5865/07.

³ *Wytyczne Komisji Weneckiej dotyczące wolności zgromadzeń* przyjęte na 83 sesji plenarnej 4 czerwca 2010 r., [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2010\)020-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2010)020-e).

⁴ Wyrok ETPC z 20 października 2012 r. w sprawie *Pentikäinen p. Finlandii*, skarga nr 11882/10.

⁵ Wyrok ETPC z 26 kwietnia 1979 r. w sprawie *Sunday Times przeciwko Wielkiej Brytanii (I)*, skarga nr 6538/74.

kontroli⁶. W związku z doniesieniami prasowymi na temat popychania dziennikarzy przez służby porządkowe, przypominamy, że bezpieczeństwo jest podstawowym warunkiem wolności mediów⁷. Wymóg zapewnienia ochrony reporterom w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych obejmuje przede wszystkim powstrzymywanie się m.in. przez funkcjonariuszy policji od stosowania wobec przedstawicieli mediów nieuzasadnionych środków przymusu. Dodatkowo pragniemy zauważyć, że świetle polskiego prawa uniemożliwianie pracy dziennikarzy podczas demonstracji może wypełniać znamiona przestępstwa utrudniania krytyki prasowej. Zgodnie z art. 6 ust. 4 prawa prasowego „nie wolno utrudniać prasie zbierania materiałów krytycznych ani w inny sposób tłumić krytyki”.

W związku z powyższym, zwracamy się do Pana Komendanta z prośbą o udzielenie informacji na temat przebiegu, powodów oraz podstaw prawnych działań funkcjonariuszy policji wobec relacjonujących protest przedstawicieli mediów.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU
Danuta Przywara

⁶ Wyrok ETPC z 12 lipca 2001 r. w sprawie *Feldek p. Słowacji*, skarga nr 29032/95, wyrok z 6 kwietnia 2006 r. w sprawie *Malisiewicz-Gąsior p. Polsce*, skarga nr 43797/98, wyrok z 14 kwietnia 2009 r. w sprawie *TASZ p. Węgrom*, skarga nr 37374/05.

⁷ Deklaracja Komitetu Ministrów Rady Europy na temat ochrony dziennikarstwa oraz bezpieczeństwa dziennikarzy i innych osób związanych z mediami, CM/Rec(2016)4, 13 kwietnia 2016 r.; Rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ na temat bezpieczeństwa dziennikarzy, A/HRC/33/L.6 z 26 września 2016 r., <https://daccessods.un.org/TMP/5442457.19909668.html>.